

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 735

van **KATJA VERHEYEN**

datum: 18 augustus 2020

---

aan **WOUTER BEKE**

VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Resolutie over de gerichte versterking van kwetsbare huishoudens n.a.v. de COVID-19-pandemie - Uitvoering

Ten gevolge van de maatregelen die genomen werden in het kader van de indamming van de verspreiding van het coronavirus, werden heel wat mensen geconfronteerd met een inkomensverlies. Daarnaast waren er heel wat mensen die geen beroep konden doen op tijdelijke werkloosheid en daarbij moesten terugvallen op een leefloon of een inkomensvervangende uitkering.

Het onderzoeksconsortium COVIVAT (Corona Onderzoeksconsortium VoorInkomens-Verdeling en sociAle effecten) ging de financiële impact na van de coronamaatregelen op verschillende huishoudens en de effecten van COVID-19 op de dienstverlening van de OCMW's en lokale besturen. Ze stelden onder meer vast dat alleenstaande ouders in de tijdelijke werkloosheid geen financiële marge hebben en in de problemen kwamen om essentiële uitgaven te doen, zoals voor wonen, verzorgingsproducten en voeding.

Bijkomende maatregelen waren dan ook noodzakelijk en in het kader daarvan nam het Vlaams Parlement op 20 mei 2020 een resolutie aan ter versterking van de meest kwetsbare huishoudens.

Het Vlaams Parlement vroeg daarbij aan de regering om op korte termijn in de nodige budgetten te voorzien en maatregelen te nemen om kwetsbare huishoudens te ondersteunen (*Parl. St. VI. Parl. 2019-2020, nr. 326/2*)

Meer bepaald:

- een wijziging door te voeren aan de regeling van de sociale toeslag in het groeipakket in functie van het aanpakken van acute financiële problemen die zich stellen voor gezinnen met de laagste inkomens;
- de lokale besturen beperkt in de tijd financieel te versterken in functie van lokale armoedebestrijding met het oog op directe financiële tegemoetkomingen en/of via trajectbegeleiding op maat;
- eenmalig een consumptiebudget toe te kennen aan bepaalde doelgroepen en op die manier ook extra zuurstof te geven aan de lokale economie.

1. Kan de minister een algemene stand van zaken geven omtrent de armoede-impact van de coronacrisis? Hoe evalueert hij deze cijfers?
2. Hoeveel gezinnen hebben tot op vandaag al een aanvraag ingediend voor de bijkomende COVID-19-toeslag in het groeipakket? Over hoeveel kinderen gaat het?

Wat is het totaalbedrag dat tot op vandaag werd toegekend voor al deze kinderen en hoeveel daarvan werd reeds uitbetaald?

3. Hoe verliep de financiële versterking van de lokale besturen in de praktijk? Heeft elk lokaal bestuur ondertussen het toebedeelde bedrag ontvangen? Heeft de minister er zicht op of en vooral hoe de gemeenten daarmee aan de slag zijn gegaan? En in welke mate heeft meer trajectbegeleiding op maat ingang gevonden in Vlaanderen?
4. Wat is de laatste stand van zaken omtrent het eenmalige consumptiebudget? Over welke bedragen gaat het en is het systeem reeds uitgerold over de 300 Vlaamse gemeenten en steden? Zo neen, wat is dan precies het probleem?

ANTWOORD

op vraag nr. 735 van 18 augustus 2020

van **KATJA VERHEYEN**

---

1. We hebben op dit ogenblik nog onvoldoende actuele en volledige cijfers om een goed beeld te hebben van de armoede-impact van de coronacrisis. Dat die impact er is, staat vast. Maar welke groepen het meest zijn getroffen, op welke vlakken – materieel en/of psychosociaal – en hoe lang deze effecten nog zullen spelen, is nog te onduidelijk om hierrond al uitspraken te doen.
2. Op 31 augustus 2020 hadden 7.106 gezinnen de COVID-19-toeslag aangevraagd voor in totaal 16.863 kinderen. Er werd reeds 687.651,52 euro uitbetaald.
3. Het Agentschap Binnenlands Bestuur heeft op 15 juli ll. het volledige subsidiebedrag van 15 miljoen euro uitbetaald: 1,5 miljoen euro aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie en 13,5 miljoen euro aan de Vlaamse gemeenten. Die subsidie is voor de lokale besturen een algemene werkingssubsidie om de uitdagingen op het vlak van lokale armoedebestrijding ten gevolge van de COVID19-pandemie aan te gaan. Dat betekent dat de besturen zelf kunnen bepalen op welke wijze, voor welke uitgaven en over welke periode zij die middelen op een zo effectief mogelijke wijze willen inzetten. Dat kan voor bestaande acties maar ook voor nieuwe acties. Over de inzet van die middelen vraagt de Vlaamse overheid geen specifieke verantwoording. De Vlaamse overheid wenst die middelen wel te monitoren en vraagt daarom aan de lokale besturen om in de digitale rapportering over hun jaarrekeningen de acties in kwestie te koppelen aan de code ABB-ARM-COR. Aangezien echter de digitale jaarrekeningen voor het boekjaar 2020 bij het Agentschap Binnenlands Bestuur maar moeten worden ingediend tegen midden 2021, zal de Vlaamse overheid pas dan een eerste zicht verwerven op de acties die met die subsidiemiddelen werden gefinancierd.
4. De Vlaamse Regering besliste op 10 juli om aan de gemeenten en OCMW's en de Vlaamse Gemeenschapscommissie in 2020 een subsidie van 15 miljoen euro toe te kennen ter ondersteuning van het consumptiebudget voor kwetsbare doelgroepen. Met die financiële aanmoediging wil de Vlaamse Regering:
  - de koopkracht verhogen van huishoudens die ten gevolge van de coronacrisis ernstig inkomensverlies leden en die zich daardoor in een specifieke noodsituatie bevinden;
  - de lokale economie, die evenzeer sterk is getroffen door de coronacrisis, via een krachtige lokale impuls versterken.

Een subsidiebedrag van 750.000 euro werd toegekend aan de VGC. Het resterende subsidiebedrag van 14.250.000 euro werd toegekend aan de Vlaamse gemeenten en OCMW's. Dat bedrag werd op dezelfde wijze onder de gemeenten verdeeld als de algemene werkingssubsidie ter financiële versterking van de lokale besturen voor de bestrijding van lokale armoede, m.a.w. voor een derde op basis van het aantal inwoners van de gemeente en voor twee derden op basis van de sociale maatstaven van het Gemeentefonds:

- het aantal personen met een voorkeursregeling in de ziekteverzekering, exclusief leefloners;
- het aantal kortgeschoolde werkzoekenden met een aanvraag voor een werkloosheidsuitkering;

- het gemiddelde aantal geboorten in een kansarm gezin over drie jaar;
- het aantal sociale huurappartementen;
- het gemiddelde aantal personen dat recht heeft op een leefloon over drie jaar.

Het maximale bedrag of trekkingsrecht dat elke Vlaamse gemeente of elk OCMW kan opnemen is vastgesteld in bijlage 1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 juli 2020. De Vlaamse volksvertegenwoordiger vindt de lijst met de maximale subsidiebedragen per gemeente ook op de volgende webpagina van het Agentschap Binnenlands Bestuur:

<https://lokaalbestuur.vlaanderen.be/nieuws/covid-19-subsidie-ter-ondersteuning-van-het-consumptiebudget-voor-kwetsbare-doelgroepen>.

Om de subsidie te ontvangen, moet het lokaal bestuur tegen ten laatste 30 september 2020 een aanvraag indienen bij het Agentschap Binnenlands Bestuur. Die aanvraag bestaat uit een aanvraagformulier waarin welbepaalde gegevens moeten worden opgenomen, zoals de identificatiegegevens en het rekeningnummer van het aanvragende bestuur, het gevraagde subsidiebedrag, welke doelgroepen worden begrepen onder "kwetsbare doelgroepen" en een aantal kenmerken van het waardebonnensysteem. Aan het aanvraagformulier moeten ook de relevante besluiten over het bestaande of nieuwe waardebonnensysteem worden toegevoegd. De aanvraagprocedure loopt dus nog volop, waardoor een evaluatie op dit ogenblik voorbarig is.